

Haridus ja Teadusministeeriumi keeletehnoloogia teadus- ja arendustegevuse programmi „Eesti keeletehnoloogia 2018-2027“ projekti- ja tegevustoetuste taotlemise tingimused ja kord

I. ÜLDSÄTTED

1. Käesoleva korraga reguleeritakse Haridus- ja Teadusministeeriumi keeletehnoloogia teadus- ja arendustegevuse programmi „Eesti keeletehnoloogia 2018-2027“ projektitoetuste taotlemise, hindamise, määramise ja aruandluse tingimused ning Eesti Keeleressursside Keskuse tegevustoetuse taotlemise ja määramise tingimused.
2. Käesolevas korras reguleerimata küsimustes on programmi nõukogul õigus langetada põhjendatud otsuseid, kaasates vajadusel eksperte.

II. EESMÄRK

3. Teadus- ja arendustegevuse programmi „Eesti keeletehnoloogia 2018-2027“ (edaspidi *programm*) eesmärgiks on toetada eesti keele keeletehnoloogiliste baastehnoloogiate, -ressursside ja rakenduste loomist ning programmi tulemuste võimalikult laialdast kasutajateni viimist ja kättesaadavaks tegemist.
4. Programmi eesmärkide saavutamist toetatakse järgmiste meetmete abil:
 - 4.1. I meede. Baastehnoloogiate ja -ressursside arendamine, mida ei ole veel rakendatud mingi süsteemi osana ja mille tulemus on terviklik tarkvaramoodul või süstematiseeritud keeleressurss.
 - 4.2. II meede. Keeletehnoloogia kasutuselevõtt lahendustes ja rakendustes, mis hõlmab tehnoloogia rakendamist mingi süsteemi osana või iseseisva rakenduse loomist ja mille tulemus on mingi süsteemi osana keeletehnoloogia toimimine või keeletehnoloogilise fookusega rakenduse valmimine.
 - 4.3. III meede. Eesti Keeleressursside Keskuse (edaspidi *EKRK*) toetamine, mille tulemus on EKRK toimimine eesti keeletehnoloogia keskse taristu, infovahendaja ja keeletehnoloogia kasutuselevõtu aktiivse populariseerijana.

III. MÕISTED

5. Projekti- või tegevustoetuse taotleja on avaliku, era- või kolmanda sektori asutus (edaspidi *taotleja*). Taotlejaks ei saa olla asutus, kes pole tähtjaks esitanud Haridus- ja Teadusministeeriumi (edaspidi *HTM*) rahastatud varasema(te) Eesti keeletehnoloogia projekti(de) aruannet (aruandeid).
6. Projekti- või tegevustoetuse taotluste (edaspidi *taotlus*) menetleja on HTM.
7. Projektijuht on isik, kellel on projektis ette nähtud ülesannete täitmiseks vajalik ettevalmistus, pädevused ja kogemus. Asutusel on õigus mõjuvatel põhjustel (projektijuhi siirdumine teisele tööle, alaliselt elama asumine teise riiki, surm, raske haigus, või muud olulised ja põhjendatud asjaolud) määrata projektile uus juht teavitades sellest HTMi.

IV. I ja II MEETME PROJEKTITOETUSTE TAOTLEMINE, HINDAMINE, MÄÄRAMINE JA ARUANDLUS

8. Projektitoetuse taotlemine

- 8.1. Taotlus esitatakse HTMile Eesti Teadusinfosüsteemi (edaspidi *ETIS*) kaudu programmi nõukogu määratud tähtjaks.
- 8.2. Taotlusvooru ajakava kehtestab programmi nõukogu iga-aastaselt ning annab sellest teada HTMi kodulehel ja ETISe vahendusel.

- 8.3. Taotluses näidatakse ära:
- 8.3.1. projekti nimetus;
 - 8.3.2. projekti lühikirjeldus;
 - 8.3.3. taotletava toetuse periood;
 - 8.3.4. projektijuht ja täitja(d); nende roll ja ülesannete jaotus;
 - 8.3.5. projekti vajalikkus ja taust, sh olulisus programmi eesmärkide seisukohalt;
 - 8.3.6. projekti eesmärgid, meetodid ja tööplan, sh eeldatav ajakava aastate lõikes ja projekti eesmärkide saavutamiseks vajaliku taristu kirjeldus;
 - 8.3.7. projekti eeldatavad tulemused, nende potentsiaalne rakendatavus, ühilduvus olemasolevate keeletehnoloogiliste projektide ja rakendustega; riskid, mis võivad takistada projekti eesmärkide täitmist; olulisus Eesti teadusele, ühiskonnale ja majandusele ning võimalikud jätkamissuunad;
 - 8.3.8. II meetme projektitaotluste puhul teenused, tooted ja rakendused, kuhu keeletehnoloogiline komponent integreeritakse;
 - 8.3.9. andmehaldusplan, sh andmestiku loomise, kogumise, talletamine põhimõtted ning selgitus, kuidas tagatakse tulemuste vastavus programmi litsentsimis põhimõtetele;
 - 8.3.10. teaduseetika põhimõtete järgimise kinnitus;
 - 8.3.11. seotud uurimisprojektid;
 - 8.3.12. projektijuhi ja täitja(te) senine teadus- ja arendustegevus keeletehnoloogia valdkonnas;
 - 8.3.13. projekti eelarve ühe-aastase perioodi kohta.
- 8.4. Taotletava toetuse periood võib olla 1-5 aastat.
- 8.5. HTMil on õigus nõuda taotlejalt täiendavaid andmeid ja dokumente.

9. Projektitoetuse taotluste hindamine

- 9.1. Taotlusi hindab programmi nõukogu kaasates eksperte.
- 9.2. Nõukogu hindab taotlusi ning koostab igale taotlusele koondhinnangu ja -hinne, lähtudes vähemalt kahe eksperdi hinnangutest ning võttes arvesse järgnevaid kriteeriume:
- 9.2.1. projekti läbimõeldus, põhjendatus ning vastavus programmi eesmärkidele ja alaeesmärgile, sh meetodika sobivus eesmärkide saavutamiseks ning eelarve ja planeeritud tegevuste vastavus;
 - 9.2.2. projekti oodatavad tulemused, sh tulemuste rakendatavus, ühilduvus olemasolevate keeletehnoloogiliste projektide ja rakendustega, andmete vabakasutuse potentsiaal ja kasutustingimuste standardsus;
 - 9.2.3. projektijuhi ja meeskonna vastavus, nende eelnev kogemus ja senine tegevus keeletehnoloogia valdkonnas, suutlikkus projekti ellu viia ning keeletehnoloogilise taristu sobivus;
 - 9.2.4. projekti mõju ja olulisus Eesti keeletehnoloogia valdkonnale, Eesti teadusele, ühiskonnale ja majandusele laiemalt.
- 9.3. Taotlusi hinnatakse kriteeriumite lõikes skaalal 1 kuni 5 järgnevalt: 1 - mitterahuldav; 2 - rahuldav; 3 - hea; 4 - väga hea; 5 - suurepärase. Hinne antakse 0,5 punkti täpsusega.
- 9.4. Hinnatavate kriteeriumite osakaalud on võrdsed.
- 9.5. Programmi nõukogu koostab koondhinnangute ja -hinnete alusel projektitoetuse taotluste meetmepõhised paremusjärjestused ning teeb esialgse rahastamissetpaneku.
- 9.6. Taotlusi, mille vähemalt ühe kriteeriumi hinne on mitterahuldav, ei rahastata.
- 9.7. Programmi nõukogu võib kirjeldada tingimused, mida taotleja on kohustatud toetuse saamisel täitma.
- 9.8. HTM teeb taotluse koondhinnangud ja -hinded, sh programmi nõukogu esialgse rahastamissetpaneku taotlejale

kättesaadavaks. Taotleja esitab arvamuse programmi nõukogu rahastamissetpaneku kohta kirjalikult HTMi määratud tähtjaks. Juhul, kui programmi nõukogu on kirjeldanud tingimused, mida projektitoetuse saamiseks tuleb täita, kinnitab taotleja nõusolekut tingimuste täitmiseks.

- 9.9. Juhul, kui taotleja loobub programmi nõukogu otsusega määratud projektitoetusest, siis määratakse toetus paremusjärjestuses järgmisele projektile.
- 9.10. Valeandmete, loomevarguse või petturluse ilmnemisel on HTMil õigus taotlus tagasi lükata.

10. Projektitoetuse määramine ja eraldamine

- 10.1. Programmi nõukogu teeb koondhinnangut ja -hindeid arvesse võttes, sh taotlejalt saabunud arvamusi ja vastuväited kaaludes, HTMile põhjendatud ja erapooletu ettepaneku:
 - 10.1.1. rahuldada taotlus;
 - 10.1.2. rahuldada taotlus osaliselt, kui projekti eesmärgid, tulemused või väljundid on saavutatavad ka väiksemas mahus toetusega;
 - 10.1.3. mitte rahuldada taotlust, kui:
 - 10.1.3.1. projekti vähemalt ühe kriteeriumi hinne on mitterahuldav;
 - 10.1.3.2. programmi eelarve mahu tõttu ei ole võimalik projekti toetada;
 - 10.1.3.3. taotleja ei ole nõus ettepanekuga taotluse osalise rahuldamise või projektis kavandatud teostatavate tegevuste muutmise kohta.
- 10.2. Projektitoetuse määramise või taotluse mitterahuldamise otsuse teeb haridus- ja teadusminister käskkirjaga.
- 10.3. Projektitoetus määratakse korraga ühe-aastaseks perioodiks (edaspidi *projektitoetuse periood*).
- 10.4. Projektitoetus eraldatakse taotlejale HTMi ja taotleja vahel sõlmitava lepingu alusel, milles on ära toodud osapoolte vastastikused õigused, kohustused ja vastutus.

11. Jätkutaotluse esitamine ja hindamine

- 11.1. Projektitoetuse eraldamise jätkamine toimub jätkutaotluse andmete sh eelneva projektitoetuse perioodi tulemuste põhjal.
- 11.2. Jätkutaotlus esitatakse HTMile ETISE kaudu programmi nõukogu määratud tähtjaks.
- 11.3. Jätkutaotluses näidatakse ära:
 - 11.3.1. projektitoetuse perioodi tulemuste kokkuvõte;
 - 11.3.2. projektitoetuse perioodil tehtud olulised muudatused tegevuskavas ja nende põhjendus;
 - 11.3.3. töökava järgmiseks projektitoetuse perioodiks;
 - 11.3.4. projekti eelarve järgneva projektitoetuse perioodi kohta;
 - 11.3.5. juhul, kui projektitoetus määrati tingimustega, siis esitatud tingimuste täitmise tegevuskava.
- 11.4. Jätkutaotlusi hindab programmi nõukogu ning vajadusel kaasab eksperte.
- 11.5. Jätkutaotluste põhjal koostab programmi nõukogu igale taotlusele koondhinnangu, vajadusel arvestab eksperdi(de) hinnanguid ning võtab arvesse järgnevaid kriteeriume:
 - 11.5.1. projektitoetuse perioodi tegevuste tulemuslikkus sh tulemuste rakendatavus, ühilduvus olemasolevate keeletehnoloogiliste projektide ja rakendustega, andmete vabakasutuse potentsiaal ja kasutustingimuste standardsus;
 - 11.5.2. järgmise projektitoetuse perioodi töökava teostatavus, tegevuste eesmärgipärasus, meetoodika sobivus eesmärkide saavutamiseks, eelarve ja planeeritud tegevuste vastavus.
- 11.6. Programmi nõukogu teeb koondhinnangute alusel esialgse rahastamissetpaneku.
- 11.7. Programmi nõukogu võib kirjeldada tingimused, mida taotleja on kohustatud toetuse saamisel täitma.

- 11.8. HTM teeb jätkutaotluse koond hinnangu, sh programmi nõukogu esialgse rahastamisettepaneku taotlejale kättesaadavaks. Taotleja esitab arvamuse programmi nõukogu rahastamisettepaneku kohta kirjalikult HTMi määratud tähtajaks. Juhul, kui programmi nõukogu on kirjeldanud tingimused, mida projektitoetuse saamiseks tuleb täita, kinnitab taotleja nõusolekut tingimuste täitmiseks.

12. Projektitoetuse eraldamise jätkamine ja projektitoetuse eraldamise lõpetamine

- 12.1. Programmi nõukogu teeb koond hinnanguid arvesse võttes, sh taotlejalt saabunud arvamusi ja vastuväited kaaludes, HTMile põhjendatud ja erapooletu ettepaneku:
- 12.1.1. jätkata projektitoetuse eraldamist taotletud mahus;
 - 12.1.2. jätkata projektitoetuse eraldamist osalises mahus, kui projekti eesmärgid, tulemused või väljundid on saavutatavad ka väiksemas mahus toetusega;
 - 12.1.3. mitte jätkata projektitoetuse eraldamist, kui:
 - 12.1.3.1. projekti täitmise edukus ja jätkusuutlikkus on olulisel määral vähenenud või on ebapiisav;
 - 12.1.3.2. programmi nõukogu poolt seatud täiendavad tingimused taotlejale ei ole täidetud;
 - 12.1.3.3. esinevad muud olulised ja põhjendatud asjaolud.
- 12.2. Projektitoetuse jätkamise või mittejätkamise otsuse teeb haridus- ja teadusminister käskkirjaga.
- 12.3. Projektitoetus eraldatakse taotlejale HTMi ja taotleja vahel sõlmitava lepingu alusel, milles on ära toodud osapoolte vastastikused õigused, kohustused ja vastutus.

13. Lõpparuande esitamine

- 13.1. Lõpparuanne esitatakse HTMile ETISE kaudu programmi nõukogu määratud tähtajaks.
- 13.2. Projekti lõpparuandes näidatakse:
- 13.2.1. tulemused vastavalt taotluses esitatud eesmärkidele;
 - 13.2.2. saavutatud tulemuste rakendatavus, andmete vabakasutuse potentsiaal, olulisus Eesti keeletehnoloogia valdkonnale, Eesti teadusele, ühiskonnale ja majandusele;
 - 13.2.3. kinnitus, et projekti raames loodud ressursid ja tarkvara on deponeeritud Eesti Keeleressursside Keskuse (edaspidi EKRK) juures ja litsentsitud;
 - 13.2.4. projektitoetuse eraldamisel programmi nõukogu nimetatud tingimuste täitmine;
 - 13.2.5. muu taotleja hinnangul oluline projektiga vahetult seotud informatsioon.
- 13.3. Projekti ennetähtaegsel lõppemisel on taotleja kohustatud esitama lõpparuande programmi nõukogu määratud tähtajaks.
- 13.4. Programmi nõukogu annab lõpparuande põhjal projekti täitmisele hinnangu, lähtudes vähemalt kahe eksperdi hinnangutest, ning HTM teeb nõukogu hinnangu ETISE kaudu taotlejale kättesaadavaks.

14. Projekti tulemuste avalikustamine ja kättesaadavaks tegemine

- 14.1. Programmi tulemusel loodud keeleressursi või tarkvara lõppversiooni deponeerib taotleja EKRK juures, kus see litsentsitakse ja tehakse avatud andmetena (*Open Data*) kättesaadavaks.
- 14.2. Projekti tulemused avalikustab taotleja Interneti-aadressil www.keeletehnologia.ee.
- 14.3. Projekti tulemusel avaldatud ja projektitoetusele viitavate publikatsioonide terviktekstid teeb taotleja avalikkusele ETISE kaudu avalikult kättesaadavaks.
- 14.4. Projekti lõpparuande teeb HTM ETISE kaudu avalikult kättesaadavaks.
- 14.5. Taotleja nimetab HTMi tegevuse toetajana projekti tulemusi tutvustavates trükistes, reklaamides (pressiteated, raamatud, trüki- tele- ja raadioreklaam jne) ja avalikel esinemistel, samuti kasutab

trükistes HTMLi ja programmi logosid nähtaval kohal.

V. EKRK TEGEVUSTOETUSE TAOTLEMINE, MÄÄRAMINE JA ARUANDLUS

15. Tegevustoetuse eraldamine toimub üks kord aastas tegevustoetuse taotluses esitatud andmete põhjal.
16. Vabavormiline tegevustoetuse taotlus esitatakse HTMLi programmi nõukogu määratud tähtajaks.
17. Taotluses näidatakse ära:
 - 17.1. töökava taotletavaks tegevustoetuse perioodiks;
 - 17.2. eelarve taotletava tegevustoetuse perioodi kohta arvestades, et üldkulu määr EKRK tegevuse toetamisel on kuni 10% otsestest kuludest, välja arvatud sisseostetud teadus- ja arendusteenused ja rahvusvaheliste võrgustike liikmemaksud.
18. Programmi nõukogu teeb tegevustoetuse taotluse andmete põhjal rahastamisettepaneku.
19. Programmi nõukogu võib kirjeldada tingimused, mida taotleja on kohustatud toetuse saamisel täitma.
20. Tegevustoetus määratakse korraka ühe-aastaseks perioodiks
21. Tegevustoetuse määramise otsuse teeb haridus- ja teadusminister käskkirjaga.
22. Tegevustoetus eraldatakse taotlejale HTMLi ja taotleja vahel sõlmitava lepingu alusel, milles on ära toodud osapoolte vastastikused õigused, kohustused ja vastutus.
23. EKRK esitab HTMLi üks kord aastas nõukogu määratud tähtajaks vabavormilise tegevusaruande, milles näidatakse ära eelmise tegevustoetuse perioodi tulemused vastavalt töökavale.